

Nataliia L. Bruslynets. Mistranslations in Socio-Political Text.

Summary. The article presents translation features of socio-political texts, the meaning of mistranslation concept and its type and establishes the causes of mistranslation's appearing.

Key words: translation, mistranslation, socio-political text.

УДК 81'373.43:811.111

В.В. Громошенко,

старший викладач,

Міжнародний гуманітарний університет,

м. Одеса, Україна

СКОРОЧЕННЯ ЯК СПОСІБ СЛОВОТВОРЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ НЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Анотація. У даній статті аналізується такий спосіб творення неологізмів як скорочення (телескопія, усічення, аббревіація), що є найбільш продуктивним способом словотвору в сучасному англійському політичному дискурсі в останні десятиліття та відбиває тенденцію до раціоналізації мови, до економії мовних зусиль. Політичний дискурс, який впливає на формування мовної картини світу і свідомість громадян, широко використовує весь арсенал способів утворення нової лексики.

Ключові слова: політичний неологізм, словотвір, скорочення, телескопія, усічення, аббревіація.

Впродовж останніх десятиріч в англійській мові виникла велика кількість нових слів, що призвело до необхідності їх вивчення та опису. Це, в свою чергу, викликало появу зовсім нової галузі лінгвістики – неології – науки про неологізми, в сферу діяльності якої входить виявлення нових слів та значень, аналіз факторів їх появи, вивчення засобів їх утворення, розробка принципів відношення до них (їх прийняття чи неприйняття носіями мови) та їх лексикографічної обробки (фіксація в словниках та затвердження значень) [1, с. 42].

На сучасному етапі спостерігається новий поштовх до більш уважного і докладного вивчення неологізмів у різних галузях науки внаслідок появи нових реалій, які потребують прискорення процесу їхньої номінації. Закономірною є розробка важливих напрямів неології, що дає змогу укласти різноманітні словники нової лексики, з плином часу доповнювати їх новоутвореннями.

Активне входження нових слів у лексичну систему англійської мови відображено у різних типах дискурсів (насамперед, у політичному). Перетворення, що відбуваються в області політики, та актуальність досліджень політичного дискурсу, зумовлена, з одного боку, соціально-політичною активністю населення, стрімким розвитком інформаційних технологій, а з іншого боку – сучасними мовознавчими течіями та ємністю, композиційною складністю, характерними дискурсними категоріями та фразеологічними одиницями, призвели до появи лексико-семантичних новоутворень у формі політичних неологізмів. Вивченням неологізмів в англійській мові займалися такі мовознавці: І.В. Арнольд [2], Р.А. Будагов [3], Ю.А. Зацний [4], Л. Вауер [5] та багато інших.

Проблеми скорочених лексичних одиниць як специфічного мовного явища в сучасних мовах привертала увагу багатьох дослідників. Ці проблеми розглядаються в численних статтях і окремих роботах вітчизняних і зарубіжних авторів. До числа ґрунтовних праць з цих питань можна віднести роботи Д.І. Алексєєва [6], В.В. Борисова [7], Є.П. Волошина [8], та ін.

Актуальність роботи обумовлена необхідністю заповнити лакуну щодо словотворення неологізмів в XXI ст. в англійській мові.

Метою статті є дослідження скорочення та його видів (усічення, телескопія, аббревіація) як способу творення неологізмів сучасного політичного дискурсу.

Об'єктом дослідження є неологізми англійського політичного дискурсу.

Предмет дослідження – скорочення як спосіб творення політичних неологізмів.

Матеріал дослідження становлять 150 неологізмів, утворені шляхом скорочення та відібрані методом суцільної вибірки із політичних оглядів американських ЗМІ («*The Washington Post*», «*Daily News*», «*The New York Times*» за 2014-2015 pp.).

Виклад основного матеріалу. Серед нерегулярних способів утворення морфологічних неологізмів найбільш продуктивними в останні десятиліття є скорочення, які відбивають тенденцію до раціоналізації мови, до економії мовних зусиль.

Д.І. Алексеев вважає, що скорочення – це морфологічний словотвір, при якому деяка частина звукового складу вихідного слова опускається [6, с. 79]. Незважаючи на те, що цей спосіб існує в англійській мові порівняно недавно (приблизно з другої половини 18 ст.), у наш час він відіграє таку ж провідну роль, як словоскладання. Проблематика, пов'язана зі скороченнями, широка і багатопланова. Складність вивчення скорочень посилюється тим, що скорочені лексичні одиниці носять надзвичайно різноманітний характер. У загальному вигляді процес утворення скорочень можна визначити як заміну стійкого мовного вираження (слова, словосполучення) в усному або письмовому мовленні на більш короткий вираз із збереженням загального змісту.

За результатами попередніх досліджень було виявлено, що найбільш продуктивним способом творення політичних неологізмів в англійській мові посідає **скорочення**. До скорочення відносимо **усічення основ (39%)**, наприклад: *corp* ← *corporation*; **злиття (телескопію) (33%)**, наприклад: *Amerasian* ← *American* + *Asian*; **абрєвіацію (28%)**, наприклад: *PM* ← *Prime-Minister*.

З-поміж скорочення **усічення** є найпоширенішим способом словотворення політичних неологізмів за рахунок скорочення запозичених суфіксів:

member → *memb*;

liberation → *lib*;

demonstration → *demo*;

politician → *pol*.

Скорочення також утворюються шляхом елізії початкової або кінцевої частини слова. Такі скорочення зараховують до усічених слів. У результаті усічення початкової частини слова утворилися слова: *burb* – *suburb*, *vator* – *elevator*. Утворення слів *detox* – *detoxification*, *pol* – *politician* відбулося в результаті елізії кінцевої частини слова.

Усічені слова можуть набувати граматичних флексій, наприклад, множини: *comms* – *communications* [4, с. 225].

Однією з основних особливостей словотворення розглянутих неологізмів є наявність телескопних номінацій. **Телескопія** – це такий спосіб словотвору, при якому нове слово виникає шляхом злиття повної основи одного вихідного слова з усіченою основою іншого або з злиття двох усічених основ вихідних слів. Наприклад:

European + *bureaucrat* → *Eurocrat*;

information + *mania* → *informania*;

private + *utopia* → *privatopia*;

sheep + *people* → *sheeple*;

actor + *activist* → *actorvist*;

illegal + *immigrant* → *illeggrant*;

slow + *inflation* → *slowflation*.

Отримані дані свідчать про тенденцію до продуктивності творення неологізмів-телескопізмів у сучасній англійській мові, що корелює з результатами дослідження Ю.А. Зацного: за останні десятиріччя значно виріс відсоток неологізмів-телескопізмів до 20% порівняно із 9% у минулому сторіччі [4].

О.О. Селіванова під телескопією розуміє особливий тип компресивного словоскладання шляхом поєднання двох слів, що перебувають у сурядному зв'язку початкової частини першого слова і кінцевого другого. Приналежність телескопічного словотвору певному способу словотво-

рення є дискусійною проблемою, адже, з одного боку, телескопізми будуються на скороченні слів до рівня складів або складів і звуків; з іншого, на відміну від абрєвіації, телескопічний словотвір ґрунтується не на сполуках, а на складанні слів, поєднаних сурядним зв'язком [9, с. 541].

Серед скорочень важливе місце посідають **абрєвіатури**. Найчастіше абрєвіації позначають терміни, назви груп і організацій та утворюються за початковими літерами:

Business Communication Centres → *BCCs*;

Anti-Iraqi Forces → *AIF*;

post-feminist woman → *PFW*;

the countries of Brazil, Russia, India and China viewed as a group of emerging economies with large potential markets → *BRIC*.

Продуктивність абрєвіації пояснюється збільшенням ролі синтаксичного словотворення в сучасній анґлійській мові, яке стає джерелом для значної кількості абрєвіатур, що позначають назви особи:

economic advisor → *EA*;

transfer agent → *TA*.

Абрєвіація характеризується тим, що скорочене слово не є єдиним словесним позначенням відповідного поняття, а живе в мові поряд з повним словом, від якого воно утворилось: *PM* ← *Prime-Minister*. Таким чином, абрєвіація – це скорочення лінґвістичних одиниць, в результаті якого ціле заміщується частиною, що репрезентує все ціле [10, с. 225].

Висновки. Проаналізувавши основні різновиди номінативних процесів, які задіяні у політичному дискурсі, можемо стверджувати, що вони взаємодоповнюють один одного, відображаючи мовну систему у всій її багатоаспектності та різноманітті.

У сучасній анґлійській мові загальною тенденцією творення неологізмів політичного дискурсу є скорочення, що пов'язано з економією мовних зусиль. З-поміж скорочення **усічення** є найпоширенішим способом словотворення політичних неологізмів (39%). Функціонування усічених неологізмів в анґлійському політичному дискурсі є наслідком інформатизації і глобалізації суспільства, що свідчить про еволюцію мови та її словотвірних засобів.

Перспективу наших подальших наукових розвідок становить зіставний аналіз творення політичних неологізмів в анґлійській і українській мовах, що було б актуальними для визначення повноцінної картини арсеналу засобів збагачення лексики політичними неологізмами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Янков А.В. Морфологічна структура і семантика соціально-політичних неологізмів в американському варіанті анґлійської мови / А.В. Янков // Респ. міжвідом. наук. зб. Серія «Іноз. філол.» – Львів, 1978. – Вип. 52. – С. 41–46.
2. Arnold I.V. The English Word : [monography] / I.V. Arnold. – М.: Высшая школа, 1986. – 296 с.
3. Будагов Р.А. Что такое развитие и совершенствование языка/ Р.А. Будагов. – М.: Наука, 1977. – 264 с.
4. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу сучасної анґлійської мови: [монографія] / Ю.А. Зацний. – Запоріжжя: Запорізький державний університет, 1998. – 431 с.
5. Bauer L. English Word-Formation: [monography] / L. Bauer. – Cambridge: Cambridge University Press, 1996. – 296 p.
6. Алексєєв Д.І. Скорочені слова в російській мові. – К.: Вид-во Харківського ун-ту, 1979. – 328 с.
7. Борисов В.В. Абрєвіація і акроніми. Військові та науково-технічні скорочення в іноземних мовах/Под ред. А.Д. Швейцера. – М, 2004. – С. 132–135.
8. Волошин Є.П. Абрєвіатури в лексичній системі анґлійської мови: Дис. канд. філол. наук. – М, 2005. – С. 12.
9. Селіванова О.О. Лінґвістична енциклопедія / О.О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2010. – 844 с.
10. Ткачик О.В. Номінативні процеси в анґломовному політичному дискурсі (скорочення, усічення, злиття, реверсія, конверсія) [Електронний ресурс] / О.В. Ткачик. – Режим доступу: <http://term-in.org/goods/15-1-1-1/category/id81/>.

В.В. Громовенко. Сокращение как способ словообразования политических неологизмов в современном английском языке. – Статья.

Аннотация. В данной статье анализируется такой способ образования неологизмов как сокращение (телескопия, усечение, аббревиация), который является наиболее продуктивным способом словообразования в современном английском политическом дискурсе в последние десятилетия и отражает тенденцию к рационализации языка, к экономии языковых усилий. Политический дискурс, который влияет на формирование языковой картины мира и сознание граждан, широко использует весь арсенал способов образования новой лексики.

Ключевые слова: политический неологизм, словообразование, сокращение, телескопия, усечение, аббревиация.

Victoria V. Hromovenko. Reduction as a Method of Political Neologisms' Word-Formation Process in Modern English.

Summary. This article examines reduction (stem shortening, abbreviation, telescoping) as a method of neologisms' word-formation process which is the most productive in the modern English political discourse in recent decades and reflects the tendency to rationalize the language, to the language effort saving. Political discourse which influences the language picture of the world and the consciousness of citizens use the entire set of methods of forming new vocabulary.

Key words: political neologism, word formation, reduction, stem shortening, telescoping, abbreviation.

УДК 811.1

Д.А. Данилец,
аспирант, преподаватель,
Международный гуманитарный университет,
г. Одесса, Украина

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СЕМАНТИЧЕСКОГО ПОЛЯ ТЕРМИНОЛОГИИ МЕДИЦИНСКОЙ ЭСТЕТОЛОГИИ (НЕМЕЦКОГО, ПОЛЬСКОГО И ФРАНЦУЗСКОГО ЯЗЫКОВ)

Аннотация. Дефиниции научных дисциплин и определение их семантических полей является одной из самых сложных задач, особенно если интеллектуальная потребность в систематизации науки препятствует решению конфликта интересов между конкурирующими профессиональными группами. В этой статье предложено определить семантику таких терминов, как «эстетическая медицина», «эстетическая хирургия», наряду с общим понятием «медицинской эстетологии».

Ключевые слова: язык профессионального общения, семантическое поле, медицинская терминология, медицинская эстетология.

Недавно появившаяся и стремительно развивающаяся на рынке медицинских услуг эстетико-пластическая хирургия повлекла за собой формирование нового терминологического аппарата. Отсутствие четких дефиниций эстетической хирургии и медицины в научной (медицинской) литературе и нормативно-правовых актах приводит к проблеме формирования семантических полей терминологии данных областей знания, которые отражены посредством дизъюнкции (дизъюнктивной оппозиции) или включения (привативной оппозиции). На рисунке 1, прибегая к графической аналогии, данные виды отношений изображены в виде соположения геометрических фигур (семантических полей). Дизъюнкция изображается в виде двух соответствующих фигур, не имеющих общих элементов. В лексике дизъюнкция проявляется как несовместимость двух лексических еди-